Asia: HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027, ti 6.10.2026 klo 10.00

Eduskunta
Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Ilmoitus

Luonnonvarakeskus ei jätä lausuntoa aiheesta.

Luonnonvarakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2027.

Luonnonvarakeskus haluaa nostaa esiin kolme asiaa, joilla on erityinen merkitys Suomen luonnonvaratalouden, metsäsektorin ja biotalouden pitkän aikavälin kehitykselle. Lausuntomme pääviesti on, "Suomen metsä- ja biotalouspolitiikan keskeiseksi haasteeksi on nousemassa alan uusiutuminen ja kasvu. Tämän vuoksi Suomi tarvitsee Metsäsektori 2050 -strategian, joka yhdistää kilpailukyvyn, investoinnit, luonnon kantokyvyn ja kestävän luonnonvarojen käytön tavoilla, jotka tuottavat suuria yhteiskunnallisia hyötyjä."

1. Biotalouden kasvua on vauhditettava
Suomen biotalouden kasvu ei ole pysynyt biotalousstrategian kasvu-uralla, sillä biotalouden tuottama arvonlisäys on selvästi laskenut. Talousarvion toimeenpanossa tulisi vahvistaa tutkimuksen, innovaatioiden ja investointien edellytyksiä erityisesti niillä alueilla, joilla luonnonvaroista syntyy nykyistä enemmän taloudellista ja yhteiskunnallista arvoa luonnon kantokyvyn rajoissa. Tämä vastaa myös Euroopan unionin viimeaikaisia tavoitteita kilpailukyvyn, puhtaan teollisuuden, strategisen omavaraisuuden ja biotalouden vahvistamiseksi. Suomella on poikkeuksellisen vahva luonnonvarapohja, mutta sen hyödyntäminen edellyttää nykyistä suurempaa panostusta uusien innovaatioiden laajapohjaiseen käyttöönottoon läpi arvoketjujen.
Tutkimuslaitokset, kuten Luke, toimivat soveltavan tutkimuksen, elinkeinoelämän ja tietopohjaisen päätöksenteon solmukohtina. TKI-järjestelmän rahoitusaukko on soveltavassa ja esikaupallisessa tutkimuksessa, jossa tutkimustieto jalostuu yritysten ja yhteiskunnan käyttöön, ja edistää siten osaltaan innovaatioiden käyttöönottoa. Tulevaa rahoitusta olisi vielä enemmän suunnattava toimintaan, joka tukee innovaatioiden skaalausta. Tämä tapahtuu erinomaisesti esimerkiksi tutkimuslaitosten ja yritysten yhteisissä TKI-ohjelmissa.
2. Suomeen tarvitaan Metsäsektori 2050 -strategia
Metsäsektorin toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Samanaikaisesti metsiltä odotetaan ratkaisuja talouskasvuun, ilmastotyöhön, luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen, energiahuoltoon ja huoltovarmuuteen.
Luke katsoo, että Suomeen tulisi käynnistää Metsäsektori 2050 -strategian valmistelu. Strategian tulisi muodostaa yhteinen pitkän aikavälin näkemys metsien käytöstä, metsäalaan liittyvästä elinkeinopolitiikasta, osaamistarpeista, tutkimuksesta ja investoinneista. Kyse on ennen kaikkea kansallisesta kilpailukyky- ja kasvustrategiasta, joka tunnistaa pitkän aikavälin riskit ja erilaisten käyttötarpeiden yhteensovittamisen.
3. Metsien kasvua, tuottavuutta ja tietopohjaa on vahvistettava
Metsiin perustuvan hyvinvoinnin edellytyksenä ovat kasvavat, monimuotoiset ja hyväkuntoiset metsät. Metsänhoitoon, metsänjalostukseen, metsätuhoriskien hallintaan, metsävaratiedon ylläpitoon sekä luonnonvarojen käytön vaikutusten

arviointiin liittyvä tutkimus ja tietotuotanto muodostavat perustan sekä julkiselle päätöksenteolle että yksityisille investoinneille. Metsätalouden tukien olisi oltava riittäviä ja niiden käytön kustannustehokasta suhteessa metsille asetettuihin tavoitteisiin.
EU:n ilmasto-, luonto- ja kilpailukykytavoitteiden toteuttaminen lisää luotettavan tiedon tarvetta entisestään. Siksi tutkimuksen, seurannan ja luonnonvaratiedon pitkäjänteisestä rahoituksesta tulee huolehtia myös julkisen talouden sopeutuksen aikana.
Yhteenveto
Luke pitää tärkeänä, että vuoden 2027 talousarvion toimeenpano tukee luonnonvaratalouden kilpailukykyä ja uudistumista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää biotalouden arvonlisän kasvattamiseen kansallisista lähtökohdista, metsäsektorin pitkän aikavälin strategisen suunnan kirkastamiseen sekä metsiin liittyvän tutkimus- ja tietopohjan vahvistamiseen.

Jani Lehto

Johtaja, Biotalous ja ympäristö

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 02.10.2026 klo 21:19:50.

Asiantuntijalausunnon valmistelijat:
Mikko Kurttila

Tiedoksi: